

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

26. mai 2016*

Apellatsioonkaebus — Euroopa Liidu rahastatavad teadusuuringute valdkonna projektid — Auditid, milles tuvastati rikkumised teatud projektide elluviimisel — Komisjoni otsused, millega peatati teatud projektide raames maksete tegemine — Hagi vastutuse tuvastamiseks — Rahuldamata jätmine — Põhjendamine

Kohtuasjas C-224/15 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 15. mail 2015 esitatud apellatsioonkaebus,

Rose Vision SL, asukoht Pozuelo de Alarcón (Hispaania), esindaja: *abogado* J. J. Marín López,

apellant,

teine menetlusosaline:

Euroopa Komisjon, esindajad: R. Lyal ja M. Siekierzyńska,

kostja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja president L. Bay Larsen (ettekandja), kohtunikud D. Šváby, J. Malenovský, M. Safjan ja M. Vilaras,

kohtujurist: N. Wahl,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

otsuse

- 1 Rose Vision SL palub apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 5. märtsi 2015. aasta otsuse Rose Vision ja Seseña vs. komisjon (T-45/13, ei avaldata, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2015:138) osas, milles Üldkohus jättis rahuldamata tema esitatud tühistamise ja kahju hüvitamise nõude.

Vaidluse taust

- 2 Äriühing Rose Vision (likvideerimisel) sõlmis Euroopa Liidu nimel tegutsenud Euroopa Komisjoniga teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) raames viis toetuslepingut (edaspidi „lepingud“), mille hulgas on ka leping nr 246910, mis puudutab projekti „FutureNEM“.
- 3 Vastavalt nendele lepingutele kohaldatavatele „FP7“ tüüptingimustele (edaspidi „kohaldatavad tüüptingimused“) andis komisjon enda siseauditi talitusele ülesande läbi viia finantsaudit eelkõige apellandi poolt projekti „FutureNEM“ juhtimise osas.
- 4 Komisjoni siseauditi talituse auditiaruande 11-INFS-025 kavand saadeti apellandile 2. veebruaril 2012.
- 5 Sellest auditiaruande kavandist ilmnes, et apellandi raamatupidamine ei kajastanud rahastamiskõlblikke kulusid, arveid ja intresse ning seetõttu tuli järeldada, et projekti rahastamist apellandi poolt ei ole võimalik heaks kiita, samuti ei ole rahastamisel järgitud projekti „FutureNEM“ puudutavas lepingus ette nähtud kohustusi.
- 6 Pärast kahte mitteametlikku kohtumist esitas apellant enda märkused selle kavandi kohta ja saatis komisjonile täiendavad dokumendid 30. märtsil 2012, s.o päeval, millal lõppes talle selleks antud tähtaeg.
- 7 Komisjon saatis 21. mail 2012 apellandile kirja, milles ta teatas enda otsusest peatada vastavalt kohaldatavatele tüüptingimustele projekti „FutureNEM“ teises perioodis maksete tegemine.
- 8 31. juulil 2012 andis komisjon apellandile teada, et ei täiendavad dokumendid ega tema esitatud märkused asjaomase auditiaruande kavandi kohta ei lükka ümber selles tehtud järeldusi, mille kohaselt ei olnud teatud kulud rahastamiskõlblikud, sest need ei olnud tegelikud, majanduslikult põhjendatud ega vajalikud. Ühtlasi andis komisjon apellandile võimaluse esitada uusi märkusi, mida viimane ka 30. augustil 2012 tegi.
- 9 Komisjoni siseauditi talitus sai 9. oktoobril 2012 lõplikult valmis auditiaruande 11-INFS-025, milles jõuti järeldusele, et teatud personalikulud ei olnud rahastamiskõlblikud eelkõige seetõttu, et järgitud ei olnud mitut kohaldatavat tüüptingimust.
- 10 Järgnevate kuude jooksul toimus nimetatud järelduste mõju üle tihe suhtlus, nii projekti „FutureNEM“ kui ka teiste apellandi osalusel läbiviidavate projektide osas. Eelkõige pidas apellant vajalikuks saata võlateate projekti „FutureNEM“ raames hüvitamisele kuuluvate summade osas.
- 11 Kõik lepingud sisaldavad vahekohtuklauslit, mille kohaselt kuulub pooltevaheliste vaidluste lahendamise nende lepingute kehtivuse, täitmise või tõlgendamise üle ja rahalisi kohustusi panevate komisjoni otsuste kehtivuse üle Üldkohtu pädevusse ja apellatsioonkaebuse arutamine Euroopa Kohtu pädevusse.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 12 Rose Vision ja tema juhataja esitasid Üldkohtu kantseleisse 29. jaanuaril 2013 saabunud hagiavalduses eelkõige nõude hüvitada komisjoni tegevusega väidetavalt tekitatud kahju summas 5 854 264 eurot.

Vastuvõetavus

- 13 Kuna komisjon esitas esimese võimalusena Rose Visioni ja tema juhataja hagi selle eseme puudumise tõttu vastuvõetamatuse vastuväite, siis täpsustas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 38 kohtuvaidluse eset ja leidis, et Üldkohtule esitatud hagi nõuete hindamisel tuleb aluseks võtta auditiaruanne 11-INFS-025 ja komisjoni 21. mai 2012. aasta kiri, millega otsustati peatada selle aruande alusel projekti „FutureNEM“ puudutavate maksete tegemine.
- 14 Piiranud selliselt kohtuvaidluse eseme, hindas Üldkohus seejärel hagi nõuete erinevate punktide kohta komisjoni esitatud teisi vastuvõetamatuse väiteid ja lükkas need tagasi.

Sisulised küsimused

- 15 Mis puudutab lepingute erinevaid rikkumisi, millele apellandid tuginesid Üldkohtus, siis meenutas nimetatud kohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 87, et komisjonile heidetakse sisuliselt ette projekti „FutureNEM“ puudutava lepingu erinevate punktide rikkumist, mis käsitlevad esiteks auditi protseduuri, teiseks maksete peatamist ja kolmandaks auditite konfidentsiaalsust.
- 16 Mis puudutab eelkõige argumenti, et väidetavalt on rikutud maksete peatamist puudutavaid lepingu punkte, rõhutati vaidlustatud kohtuotsuse punktides 99 ja 101, et auditiaruande 11-INSF-025 kavandi järelduste kontrollist nähtub, et nendest piisab nimetatud peatamise põhjendamiseks. Nimelt tõid juba need järeldused esile, et teatavad personalikulud ei olnud rahastamiskõlblikud ja et oli rikutud teatavaid lepingutingimusi, mida oli kinnitatud ka lõplikus auditiaruandes ning mille kohta ei esitanud apellant Üldkohtule ühtegi argumenti, mis võiks seada kahtluse alla aruandes toodud järeldused.
- 17 Seetõttu lükkas Üldkohus selle argumendi põhjendamatus tõttu tagasi. Kuna Üldkohus lükkas tagasi ka teised talle esitatud argumendid, jättis ta hagi rahuldamata.

Poolte nõuded

- 18 Rose Vision palub Euroopa Kohtul eelkõige tühistada vaidlustatud kohtuotsuse.
- 19 Komisjon palub Euroopa Kohtul jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja mõista kohtukulud välja Rose Visionilt.

Apellatsioonkaebus

- 20 Oma apellatsioonkaebuse toetuseks esitab apellant viis väidet.
- 21 Käesoleval juhul tuleb kõigepealt uurida apellatsioonkaebuse teist väidet, mille kohaselt ei ole vaidlustatud kohtuotsust põhjendatud.

Poolte argumendid

- 22 Teises väites leiab apellant, et kuna Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 99, et 2. veebruari 2012. aasta auditaruande 11-INFS-025 kavandis oli juba esile toodud see, et teatavad personalikulud ei olnud rahastamiskõlblikud ning et oli rikutud teatavaid lepingutingimusi, mida oli kinnitatud ka lõplikus auditaruandes, rikkus Üldkohus õigusnormi, mis seisneb otsuse põhjendamata jätmises.
- 23 Komisjon leiab aga, et teine väide ei ole põhjendatud. Nimelt on vaidlustatud kohtuotsuses sõnaselgelt esitatud mõlema poole argumendid ja Üldkohtu arutluskäik on selgelt näha.

Euroopa Kohtu hinnang

- 24 Sellega seoses tuleb meenutada, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale peab vaidlustatud kohtuotsuse põhjendusest selgelt ja ühemõtteliselt nähtuma Üldkohtu arutluskäik, et huvitatud isikud mõistaksid vastuvõetud otsuse põhjendust ja Euroopa Kohus saaks teostada kohtulikku kontrolli (vt eelkõige kohtuotsus, 11.6.2015, EMA vs. komisjon, C-100/14 P, ei avaldata, EU:C:2015:382, punkt 67 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 25 Siiski ei nõua põhjendamiskohustus, et Üldkohus esitaks ammendava ning üksikasjaliku ülevaate menetluse poolte kõikidest arutluskäikudest, ja et põhjendus võib seega olla tuletatav tingimusel, et see võimaldab huvitatud isikutel teada saada põhjused, mille tõttu Üldkohus nende argumentidega ei nõustunud ning annab Euroopa Kohtu käsutusse tema kontrolli teostamiseks piisavad asjaolud (kohtuotsused, 22.10.2014, British Telecommunications vs. komisjon, C-620/13 P, ei avaldata, EU:C:2014:2309, punkt 56, ja 11.6.2015, EMA vs. komisjon, C-100/14 P, ei avaldata, EU:C:2015:382, punkt 75).
- 26 Küsimus, kas Üldkohtu otsuse põhjendused on vastuolulised või ebapiisavad, kujutab endast õiguslikku küsimust, mida võib sellisena apellatsioonkaebuses tõstatada (vt eelkõige kohtuotsus, 19.12.2012, Planet vs. komisjon, C-314/11 P, EU:C:2012:823, punkt 63).
- 27 Mis puudutab esiteks personalikulusid, siis meenutas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 99, et auditaruande 11-INFS-025 kavandis oli juba esile toodud see, et teatavad personalikulud ei olnud rahastamiskõlblikud.
- 28 Mis puudutab teiseks Üldkohtu vaidlustatud otsuse punktis 99 välja toodud teatud lepingutingimuste rikkumist, ei sisalda see otsus mingit täpsustust selle kohta, milliseid tingimusi silmas peetakse.
- 29 Küll aga nähtub eelkõige vaidlustatud kohtuotsuse punktist 101, et apellant vaidles vastu auditaruandele, mille alusel otsustati peatada maksete tegemine projekti „FutureNEM“ raames, leides, et selles esineb arvukalt vigu ja ebatäpsusi. Vaidlustatud kohtuotsuse punktist 32 nähtub ühtlasi, et apellant väitis eelkõige, et nimetatud auditaruande sisu ei ole kooskõlas audititele kohaldatavate normidega ja eelkõige finantsjuhendiga.
- 30 Siiski piirdus Üldkohus käesolevas asjas selgitusega, et apellant ei ole esitanud midagi, mis võiks seada kahtluse alla selle auditaruande järeldused.
- 31 Järelikult tuleb tõdeda, et vaidlustatud kohtuotsuse põhjendustest ei nähtu selgelt ja ühemõtteliselt Üldkohtu arutluskäik (vt selle kohta kohtuotsus, 19.12.2012, komisjon vs. Planet, C-314/11 P, EU:C:2012:823, punkt 66), üldse ei ole selgitatud, miks ei võimalda vaidlusaluse auditaruande järelduste suhtes esitatud apellandi väited neid kahtluse alla seada. Sellistel asjaoludel ei võimalda vaidlustatud kohtuotsuse põhjendus huvitatud isikutel mõista, miks on selline kohtuotsus langetatud,

samuti ei ole Euroopa Kohtul võimalik teostada kohtulikku kontrolli. Eelkõige takistab selline apodiktiline põhjendus Euroopa Kohtul kontrollida, kas Üldkohtu otsuse aluseks olnud arutluskäik on vastuoluline.

- 32 Eeltoodust nähtuvalt on Üldkohus rikkunud põhjendamiskohustuse järgimata jätmisega õigusnormi.
- 33 Järelikult tuleb apellatsioonkaebuse teise väitega nõustuda ja ilma et oleks tarvis kontrollida apellandi apellatsioonkaebuse põhjenduseks esitatud teisi väiteid (vt selle kohta kohtuotsus, 17.10.2013, *Isdin vs. Bial-Portela*, C-597/12 P, EU:C:2013:672, punkt 30), tunnistada see kaebus põhjendatuks.
- 34 Eeltoodust nähtuvalt tuleb vaidlustatud kohtuotsus Rose Visioni puudutavas osas tühistada.
- 35 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu kohaselt võib Euroopa Kohus Üldkohtu otsuse tühistamise korral teha ise asja suhtes lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium lubab, või saata asi tagasi Üldkohtusse otsustamiseks. Tuleb asuda seisukohale, et praegusel juhul ei luba menetlusstaadium kohtuotsust teha.
- 36 Seega tuleb saata kohtuasi tagasi Üldkohtusse ning teha otsus kohtukulude kohta edaspidi.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

- 1. Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 5. märtsi 2015. aasta otsus *Rose Vision ja Seseña vs. komisjon* (T-45/13, ei avaldata, EU:T:2015:138) *Rose Vision SL-i* puudutavas osas.**
- 2. Saata kohtuasi Euroopa Liidu Üldkohtusse tagasi.**
- 3. Kohtukulude kandmine otsustatakse edaspidi.**

Allkirjad